

Harmonizirani indeksi cen življenjskih potrebščin (HICŽP)

Država: Slovenia

Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

Compiling agency: Statistical Office of the European Communities (Eurostat)

For any question on data and metadata, please contact: [EUROPEAN STATISTICAL DATA SUPPORT](#)

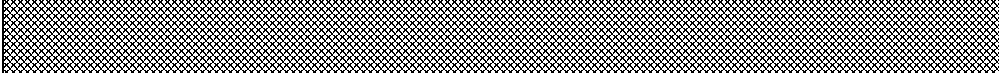
1	Kontakt	
1.1	Organizacija	Statistični urad Republike Slovenije - SURS
▶ 1.2	Organizacijska enota	Oddelek za cene življenjskih potrebščin
1.3	Ime kontaktne osebe	Mojca Maček Kenk
1.4	Funkcija kontaktne osebe	vodja Oddelka za cene življenjskih potrebščin
1.5	Naslov kontaktne osebe	Vožarski pot 12 SI-1000 Ljubljana SLOVENIA
1.6	Elektronski naslov kontaktne osebe	mojca.macek-kenk@gov.si
1.7	Telefonska številka kontaktne osebe	+38612340752
1.8	Kontaktna faks številka	+38612415344
2	Posodobitev metapodatkov	
2.1	Datum zadnjega pregleda metapodatkov	23. maj 2011
2.2	Datum zadnjega pošiljanja metapodatkov	23. maj 2011
▶ 2.3	Datum zadnje posodobitve metapodatkov	23. maj 2011
3	Objava	

	podatkov	
3.1	Opis podatkov	<p>Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (HICŽP) se uporablja za primerjanje inflacijskih stopenj med državami in skupinami držav, ki ga računajo. Je ekonomski kazalec, ki meri spremembe cen v času, to je spremembe cen blaga in storitev, ki jih kupujejo gospodinjstva in so namenjena končni porabi.</p> <p>Z drugimi besedami je sklop indeksov cen življenjskih potrebščin (ICŽP), izračunanih na podlagi harmoniziranega pristopa in po enotni opredelitvi.</p>
3.2	Klasifikacijski sistem	<u>COICOP/HICP</u> (tj. klasifikacija individualne potrošnje po namenu, prilagojena za potrebe HICŽP).
3.3	Področja pokrivanja	Danes HICŽP zajema praktično skoraj vse izdatke, ki jih gospodinjstva namenjujejo končni potrošnji.
3.4	Statistični koncepti in definicije	<p>Objavljamo sledeče:</p> <p>1) Mesečne podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indekse (HICŽP 2005=100, HICŽP: 1996=100, HICŽP s konstantnimi davčnimi stopnjami 2005=100) • Letne stopnje rasti • Mesečne stopnje rasti • povprečne 12-mesečne stopnje rasti <p>2) Letne podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povprečni indeks in stopnjo rasti • Uteži
3.5	Enota opazovanja	Vsi objavljeni indeksi ali stopnje rasti se nanašajo na izdatke individualnih in institucionalnih gospodinjstev, ki jih le-ta namenijo končni potrošnji na ozemlju naše države.
3.6	Populacija	<p>HICŽP zajema vsa individualna gospodinjstva na ozemlju naše države, ne glede na dohodek, nacionalnost, socialni ali bivalni položaj. Zajema pa tudi osebe, ki bivajo v institucionalnih gospodinjstvih ter izdatke tujcev t.i. 'načelo domačega koncepta'. Slednji so ocenjeni na podlagi podatkov iz anket o tujih turistih. HICŽP se nanaša na področje celotne države, kar je v skladu s konceptom nacionalnih računov znotraj Evropskega računskega sistema (ESA 1995).</p> <p>HICŽP pokriva transakcijske cene blaga in storitev, ki jih gospodinjstvo namenja končni potrošnji. Danes HICŽP zajema praktično vse izdatke gospodinjstev za končno potrošnjo, izjema so še vedno imputirani izdatki za najemnine v lastniško zasedenih stanovanjih (OOH), izdatki za igre na srečo, življenjsko zavarovanje, mamila, prostitucijo in FISIM (tj. posredno merjene storitve finančnega posredništva), ki so zaenkrat še izločeni. Razvoj HICŽP se še vedno nadaljuje.</p>
3.7	Referenčno področje	HICŽP se nanaša na področje celotne države. Za potrebe zbiranja cen je država razdeljena na štiri regije, znotraj katerih so v opazovanje vzeta največja mesta z okolico (tj. Ljubljana, Maribor, Koper in Novo mesto). Nekatere cene se zbirajo tudi v drugih krajih po Sloveniji (npr. nastanitvene storitve in nekatere osebne storitve ter cene komunalnih storitev) oz. le centralno na oddelku (npr. cene goriv, tobačnih izdelkov, časopisov). Cene se zbirajo tudi telefonsko in prek interneta. Majhne vasi so iz vzorca izključene.

3.8	Časovna pokritost	Harmonizirani indeksi cen življenjskih potrebščin za Slovenijo so na voljo od leta 2001 (podatki pred letom 2001 so ocene, ki temeljijo na nacionalnem indeksu cen življenjskih potrebščin).
3.9	Osnovna perioda	Referenčno (bazno) obdobje indeksov je povprečje 2005 (2005=100).
4	Merska enota	<p>Merske enote so:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indeks (dejansko brez merske enote) je razmerje med cenami košarice potrošnih dobrin v določenem letu glede na ceno košarice potrošnih dobrin v baznem letu, pomnoženo s 100. Lahko tudi rečemo, da je HICŽP znesek, ki ga povprečni potrošnik potroši v določenem letu ob nakupu enakega blaga in storitev, kot jih je kupil v baznem obdobju in je zanje odštél 100 denarnih enot. ▪ Odstotna sprememba glede na enako obdobje preteklega leta (stopnje rasti) ▪ Odstotna sprememba glede na predhodno obdobje (stopnje rasti) ▪ Odstotni delež posameznega blaga in storitve v skupni košarici dobrin (uteži)
5	Referenčno obdobje	Mesec
6	Institucionalna pooblastila	
6.1	Pravni akti in drugi sporazumi	<p>Harmonizirani indeksi cen življenjskih potrebščin (HICŽP) so harmonizirani podatki o inflaciji, v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije. Uredba Sveta (ES) št 2494/95 z dne 23. oktobra 1995 (UL L 257 / 1) določa pravno podlago za vzpostavitev usklajene metodologije za izračunavanje HICŽP, MUICP (indeks cen življenjskih potrebščin za evroobmočje) in EICP (evropski indeks cen življenjskih potrebščin). Na podlagi te uredbe je Komisija predložila podrobnejše uredbe o ustanovitvi posebnih predpisov, ki urejajo pripravo harmoniziranih indeksov. Do danes je bilo sprejetih 19 posebnih predpisov, ki urejajo področja, kot so : kakovost uteži, posredovanje in objavlanje podindeksov, izbor blaga in storitev, geografsko pokritost in pokritost prebivalstva, minimalne standarde za obravnavo tarif v HICŽP, zavarovanja, zdravstva, izobraževanja in storitev socialnega varstva, čas zajema cen, obravnava cenovnih znižanj, obravnava stroškov storitev, politika revizije popravkov, novo indeksno referenčno obdobje, časovni okvir zbiranja cen in vzorčenja, zamenjave in kakovostne prilagoditve blaga in storitev ter področje sezonskih proizvodov. Prav tako so bila izdana priporočila za obravnavo zdravstvene oskrbe. Vsi ustrezni predpisi, kakor tudi nadaljnje metodološke podrobnosti so navedene v rubriki HICŽP na Eurostatovi spletni strani pod Methodology => Legislation.</p>
6.2	Izmenjava podatkov	Preko eDAMIS-a glede na vnaprej določene datume.

7	Zaščita podatkov	
7.1	Zakonodaja za zaščito podatkov	Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 11. marca 2009 o prenosu podatkov, ki so predmet statistične zaupnosti, Statističnemu uradu Evropskih skupnosti. Zakon o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/2001; neuradno prečiščeno besedilo).
▶ 7.2	Postopki zaščite podatkov	Za zaščito informacijske zasebnosti posameznika in poslovnega interesa poslovne enote se objavljajo samo agregirani podatki, iz katerih ni mogoče niti neposredno niti posredno prepoznati enote opazovanja. Za zagotovitev se uporabljajo prilagojena vsebina tabel in določena pravila za zaščito, kot sta prag najmanjšega števila enot in pravilo dominantnosti.
8	Politika objavljanja	
▶ 8.1	Koledar objav	Podatki se objavljajo v skladu s koledarjem objav. Konec leta so objavljeni vsi datumi objav podatkov za celo naslednje koledarsko leto.
▶ 8.2	Dostop do koledarja objav	Eurostatova spletna stran . Koledar objav SURS-a je javno dostopen na http://www.stat.si/koledar.asp . Mogoče ga je prejemati tudi kot elektronsko pošto ali RSS.
▶ 8.3	Dostop do podatkov	Uporabniki so obveščeni o objavi podatkov prek koledarja objav. Politika objavljanja določa, da imajo vsi uporabniki istočasno dostop do podatkov. Izjeme so navedene na: http://www.stat.si/stat_predhodnidostop_protokol.asp . Statistični podatki so na voljo na spletni strani SURS-a: http://www.stat.si/tema_ekonomsko_cene.asp , po pošti, elektronski pošti, telefonu, faksu, v statističnih publikacijah in v našem informacijskem centru med uradnimi urami.
9	Frekvenca objavljanja	Harmonizirane indekse cen življenjskih potrebščin izračunavamo mesečno.
10	Oblika objavljenih podatkov	
▶ 10.1	Prva objava	Prvič objavljeni podatki se skladno s koledarjem objav ob 10 30h objavijo v Prvi objavi na dan objave. http://www.stat.si/tema_ekonomsko_cene.asp .
10.2	Publikacije	Skupni HICŽP in HICŽP za 12 glavnih oddelkov so na razpolago in prvič objavljeni zadnji delovni dan v mesecu za tekoči mesec v posebni objavi imenovani 'Prva objava', obenem pa so istočasno predstavljeni na tiskovni konferenci. Izjema so objave podatkov za januar, ki se objavljajo en teden po zaključku tekočega meseca. Naknadno, v roku enega tedna, se podatki posredujejo Eurostatu. Podatki so objavljeni tudi v Statističnem letopisu in letni izdaji Statističnih informacij.
▶ 10.3	Dostopnost podatkovnih baz	HICŽP database http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

▶ 10.4	Dostopnost mikropodatkov	Ne.
▶ 10.5	Drugo	Prva objava, Statistične informacije, Statistični letopis.
11	Dostopnost dokumentacije	
11.1	Metodološka navodila	Metodologija in viri, ki jih uporabljamo za izračunavanje HICŽP, so objavljeni v Statističnem letopisu, Statističnih informacijah o indeksih cen življenjskih potrebščin in na internetni strani Statističnega urada www.stat.si .
11.2	Poročilo o kakovosti	See Eurostat's Compliance Monitoring Report of 2006.
12	Upravljanje kakovosti	
12.1	Zagotavljanje kakovosti	Zagotavljanje kakovosti podatkov: http://www.stat.si/doc/metodologija/kakovost/17_ICZP_2009.pdf http://www.stat.si/doc/vsebina/04/SVN_SI.pdf
12.2	Ocena kakovosti	HICŽP se računajo v skladu z metodološkimi zahtevami in standardi za HICŽP. Razvoj HICŽP se še vedno nadaljuje, prioriteta je zajem izdatkov za najemnine v lastniško zasedenih stanovanjih (OOH).
13	Ustreznost statističnih konceptov	
▶ 13.1	Potrebe uporabnikov	HICŽP je primerljiv indeks cen življenjskih potrebščin, ki ga računajo vse države članice in se uporablja za primerjanje inflacijskih stopenj v teh državah oz. s temi državami. Uporabniki so finančne ustanove, ki vodijo monetarno politiko (ECB, Banka Slovenije, itd.), Eurostat, mediji in širša javnost.
▶ 13.2	Zadovoljstvo uporabnikov	Glede potreb, želja in interesov se glavne uporabnike povpraša na rednih medsebojnih sestankih, tj. sosvetu za statistiko cen.
▶ 13.3	Celovitost zajetja	Računamo vse statistike, ki so zahtevane z mednarodnimi standardi. HICŽP zajema vse skupine in podskupine iz COICOP/HICP klasifikacije, katerih delež v skupni potrošnji je večji od 0,1 %. Indeksi se objavljajo na 4-mestni ravni.
14	Točnost ocen in zanesljivost	

▶ 14.1	Točnost ocen na splošno	<p>V košarici za izračun indeksov so izbrani tisti izdelki in storitve, ki imajo najpomembnejši delež v skupni potrošnji gospodinjestev in, katerih gibanje cen obenem najbolje odraža gibanje cen sorodnih proizvodov. Upoštevana so vsa metodološka priporočila. V vzorec so izbrane različne vrste prodajnih mest: klasične trgovine, supermarketi, veliki nakupovalni centri, tržnice, obrtne delavnice, restavracije in hoteli, v štirih velikih mestih v Sloveniji. Cene za nekatere izdelke oz. storitve pa se zberejo tudi prek interneta, telefona in prodajnih katalogov. Te cene odražajo stanje na področju celotne države. Uteži, ki se v posameznem letu uporabljajo za izračun indeksa, temeljijo na podatkih o izdatkih gospodinjestev za končno potrošnjo iz nacionalnih računov. Ti podatki se preverjajo in dopolnjujejo tudi s podatki iz drugih statističnih in nestatističnih virov. Glavni kriterij za izbor snemalnega mesta v posameznem kraju je zagotoviti čim večjo pokritost prodajnega prostora in obenem tudi ustrezno zastopanost različnih tipov trgovin oz. prodajnih mest. Mesta, kjer se spremljajo cene, so izbrana na podlagi podatkov o prometu v trgovini na drobno, podatkov iz poslovnega registra in drugih virov, predvsem pa na podlagi informacij opazovalcev cen. HICŽP zajema vsa individualna gospodinjstva na ozemlju naše države, ne glede na dohodek. Upošteva se t.i. domači koncept.</p>
▶ 14.2	Vzorčna napaka	<p>Metodologija izračunavanja natančnosti ICŽP/HICŽP še ni dokončno razvita.</p>
▶ 14.3	Napaka zaradi neodgovora	<p><u>Stopnja neodgovora enote</u></p> <p>Drobnoprodajne cene izbranih reprezentativnih izdelkov in storitev, ki se uporabljajo za izračun ICŽP in HICŽP, se spremljajo na izbranih prodajnih mestih (kot so trgovine, tržnice, obrtne delavnice, storitvene in druge organizacije). Na prodajnih mestih, ki so bila na začetku leta izbrana v vzorec, je potrebno vsak mesec pridobiti podatke o cenah, ker se število prodajnih mest med letom ne sme spreminjati. Zaradi tega imamo vsak mesec 100 % odgovor enot.</p> <p><u>Stopnje neodgovora spremenljivke</u></p> <p>Glede neodgovora spremenljivke velja podobna metodološka omejitev kot v primeru neodgovora poročevalske enote. Število cen, ki se bodo za izbrani proizvod zbrale na izbranih prodajnih mestih, se določi na začetku leta in se med letom praviloma ne spreminja, izjema so drobnoprodajne cene sezonskih proizvodov. V primeru slednjih se namreč cene zbirajo le v tistih mesecih, ko so le-ti v prodaji na trgu (tj. v času sezone). Za sezonske proizvode se uteži izven sezone porazdelijo na ostale proizvode znotraj izbrane podskupine.</p>
15	Pravočasnost in točnost objave	

▶ 15.1	Pravočasnost	Pravočasnost prve objave rezultatov raziskovanja je določena kot razlika med datumom prve objave in koncem referenčnega obdobja, v našem primeru torej zadnjim dnevom meseca, na katerega se rezultati nanašajo. Razlika je v primeru ICŽP in HICŽP v večini mesecev enaka 0. Izjema je le mesec januar, ko se zaradi prehoda na novo leto in s tem povezanih metodoloških sprememb pri indeksih, podatki praviloma objavijo do teden dni kasneje (januarja 2009: T+9). Prvi podatki za ICŽP in HICŽP so tudi končni podatki in se naknadno ne popravljajo.
▶ 15.2	Točnost objave	Točnost objave je izračunana kot razlika med napovedanim in dejanskim datumom objave. V letu 2010 v nobenem mesecu ni bilo odmikov od najavljenih datumov.
16	Primerljivost	
▶ 16.1	Krajevna primerljivost	HICŽP se izračunava v vsaki državi članici EU v skladu s pravili, ki so zapisana v vrsti uredb, ki jih je Eurostat pripravil v sodelovanju z državami članicami EU. HICŽP so torej oblikovani na osnovi harmonizirane metodologije in kot taki naj bi odražali le gibanje cen in razlike v potrošnji prebivalstva v posamezni državi.
16.2	Časovna primerljivost	Podatki HICŽP so v daljšem časovnem obdobju popolnoma primerljivi. Prihajalo je do nekaterih sprememb v metodologiji HICŽP, vse z namenom izboljšati zanesljivost in povečati primerljivost HICŽP. Te spremembe so lahko povzročile prekinitve časovnih vrst. Izvedeni so bili ponovni izračuni po novejših standardih, ko so bili na razpolago primerni osnovni podatki.
17	Skladnost	
17.1	Skladnost - med domenami	Razlike med HICŽP in domačim ICŽP: Med indeksoma ni večjih razlik, razen da HICŽP temelji na domačem načelu potrošnje, medtem ko nacionalni ICŽP temelji na nacionalnem načelu potrošnje. Ta razlika med njima se kaže v utežeh. Druga razlika med indeksoma pa je pri izračunu povprečnih nacionalnih cen, kjer se pri HICŽP na elementarni ravni uporablja geometrična sredina, pri ICŽP pa aritmetična sredina.
17.2	Skladnost - znotraj domene	HICŽP so notranje skladni. Agregati na višji ravni so izračunani na podlagi podrobnejših indeksov v skladu s točno določenimi postopki.
▶ 18	Stroški	Stroški raziskovanja s strani urada Število porabljenih delovnih ur in skupni stroški raziskovanja znašajo okoli 13.600 ur.
19	Revizija podatkov	

19.1	Revizija podatkov - politika	HICŽP serije, vključno s podatki za nazaj, so revidirani v skladu s pogoji v Uredba komisije (ES) št. 1921/2001 z dne 28 September 2001 . Objavljeni podatki HICŽP se lahko popravijo le v primeru naknadno ugotovljenih napak oz. ob spremembah sistema harmoniziranih pravil.
19.2	Revizija podatkov - praksa	Ko se podatki enkrat objavijo, so dokončni in se več ne revidirajo. Večje metodološke spremembe se objavijo vnaprej, medtem ko so informacije o manjših metodoloških spremembah na voljo v metodoloških pojasnilih in na internetnih straneh SURS-a.
20	Statistična obdelava	
20.1	Izvorni podatki	<p>Velikost vzorca (stanje 2011): Vsak mesec je za potrebe računanja indeksov cen zbranih okrog 16.500 cen na okrog 1.300 opazovalnih oz. prodajnih mestih.</p> <p>Št. zbranih cen na mesec skupaj: 16705</p> <p>01 Hrana in brezalkoholne pijače 4816 02 Alkoholne pijače in tobak 271 03 Obleka in obutev 1472 04 Stanovanje 1152 05 Stanovanjska oprema 1691 06 Zdravje 486 07 Prevoz 1815 08 Komunikacije 766 09 Rekreacija in kultura 2072 10 Izobraževanje 75 11 Gostinske in nastanitvene storitve 1013 12 Raznovrstno blago in storitve 1076</p> <p>Uredba o tarifah se uporablja v primeru cen električne energije, vode in plina, storitev internetne povezave, telefonskih storitev, naročnine na TV omrežja, avtomobilskega in zdravstvenega zavarovanja, avtobusnega in železniškega prevoza ter storitev VVZ.</p> <p>Število izdelkov in storitev v posamezni skupini (stanje 2011): Skupaj: 669</p> <p>01 Hrana in brezalkoholne pijače 160 02 Alkoholne pijače in tobak 17 03 Obleka in obutev 64 04 Stanovanje 35 05 Stanovanjska oprema 76 06 Zdravje 49 07 Prevoz 60 08 Komunikacije 17 09 Rekreacija in kultura 85 10 Izobraževanje 7 11 Gostinske in nastanitvene storitve 39 12 Raznovrstno blago in storitve 60</p> <p>Cene za 26 % vseh proizvodov se zberejo na oddelku (npr. za časopise in revije, poštno in telekomunikacijske storitve, počitnice v paketu, nastanitvene storitve, cene elektrike in naftnih derivatov, tobačnih izdelkov, cene nekaterih zdravil in avtomobilov, bančnih in komunalnih storitev, itd.).</p>

20.2	Frekvenca zbiranja podatkov	<p>Spremljanje cen: Podatke o cenah reprezentativnih izdelkov in storitev vsak mesec med 1. in 25. v mesecu zberejo opazovalci cen. Cene za večino izdelkov in storitev se opazujejo enkrat mesečno, izjema so cene kmetijskih pridelkov, katerih cene se zbirajo dvakrat mesečno.</p> <p>Izdelki in storitve so za potrebe izvajanja oz. razporeditve časa opazovanja cen v posameznem mesecu razvrščeni v naslednje skupine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kmetijski pridelki (1. in 3. teden v mesecu) • neživilski izdelki (med 1. in 15. v mesecu) • živilski izdelki (med 16. in 21. v mesecu) • storitve (med 22. in 25. v mesecu) • naftni derivati (med 1. in 25. v mesecu).
20.3	Zbiranje podatkov	<p>Izbor snemalnih mest: Mesta, kjer se spremljajo cene, so izbrana na podlagi podatkov o prometu v trgovini na drobno, podatkov iz poslovnega registra in drugih virov, predvsem pa na podlagi informacij opazovalcev cen. Glavni kriterij za izbor snemalnega mesta v posameznem kraju je zagotoviti čim večjo pokritost prodajnega prostora in obenem tudi ustrezno zastopanost različnih tipov trgovin oz. prodajnih mest. Na število snemalnih mest, kjer se bodo spremljale cene, vpliva velikost kraja kot tudi vrsta izdelka oz. storitve, za katerega se cene spremljajo. Seznam snemalnih mest se revidira in dopolni ob koncu vsakega leta.</p> <p>V vzorcu so različni tipi trgovin: odprte tržnice, obrtniške delavnice, tradicionalne trgovine, veliki nakupovalni centri, restavracije in hoteli, spremljamo pa tudi cene izdelkov preko internetnih strani podjetij in prek katalogov. Cene svežega sadja in zelenjave, rib ter cvetja zberemo na odprtih tržnicah ter v supermarketih in tradicionalnih trgovinah. Cene računalnikov, letalskih vozovnic in knjig zberemo preko internetnih strani ponudnikov, cene počitnic v paketu ter rabljenih avtomobilov pa preko katalogov. Cene nekaterih farmacevtskih proizvodov pridobimo iz specialnih podatkovnih baz.</p> <p>Več kot 74 % vseh cen je zbranih tradicionalno, tj. na terenu; nekatere cene pa zberemo centralno.</p> <p>Izbor izdelkov in storitev: Izbor oz. zamenjave reprezentativnih izdelkov in storitev v “košarici” se opravijo ob koncu vsakega leta, ko se določijo tudi njihovi opisi. Podlaga za njihov izbor so informacije iz anket o potrošnji gospodinjestev, statistike trgovine, lista izdelkov PKM, tržne raziskave ter v največji meri informacije opazovalcev cen o dogajanju na trgu. Opazovalci cen izberejo najustreznejši izdelek na snemalnem mestu, pri čemer upoštevajo specifikacijo izdelka ter navodila, ki jih prejmejo na skupnih sestankih oddelka na začetku vsakega leta. Opisi posameznih izdelkov oz. storitev so bolj ali manj podrobni in vsebujejo navedbo velikosti, sestave, gramature, znamke, merske enote in včasih tudi cenovnega razreda. Kako podrobna bo specifikacija je odvisno tudi od same narave izdelka oz. storitve. V primeru, ko ima le-ta veliko karakteristik, ki lahko vplivajo na njegovo ceno, je potem tudi njegova specifikacija bolj podrobna. V našem primeru so specifikacije precej podrobne pri avtomobilih, nekaterih tehničnih proizvodih, zdravilih, učbenikih in nekaterih storitvah, bolj ohlapne pa so pri oblačilih in obutvi, hrani.</p>

► 20.4	Kontrola podatkov	Opazovalci cen vse zbrane podatke še enkrat preverijo pred vnosom v pripravljeni računalniški program, druga faza kontrole podatkov je vključena v samem programu, ob koncu pa se izračuni preverjajo še ročno. Nobena od zbranih cen, ki je problematična, se ne izloči avtomatično, ampak se obravnava individualno in se o njej poskuša zbrati dodatne informacije. Torej se o vsakem takem primeru odloča na podlagi pridobljenih relevantnih informacij. Poleg tega izvajamo kontrolo terenskih delavcev (1-2 krat letno), da ugotovimo, ali sledijo navodilom, sprejetim na skupnih sestankih.
20.5	Združevanje podatkov	<p>Uteži: Uteži, ki se v posameznem letu uporabljajo za izračun indeksa, temeljijo na podatkih o izdatkih gospodinjstev za končno potrošnjo iz nacionalnih računov. Ti podatki se preverjajo in dopolnjujejo tudi s podatki iz drugih statističnih in nestatističnih virov. Podatki pridobljeni iz nacionalnih računov so podlaga za določitev uteži na 2 in 3 nivoju COICOP, medtem ko se za nižje nivoje uporabljajo predvsem podatki pridobljeni iz anket o potrošnji gospodinjstev. Uteži se spreminjajo vsako leto. V letu 2011 temeljijo na podatkih o strukturi izdatkov za leto 2009, preračunanih na cene iz decembra t-1. Uteži za pomembne in občutljive skupine se vsako leto še dodatno preverjajo.</p> <p>Izračun indeksov na najnižji ravni: Indeksi na najnižji ravni tj. za posamezen izdelek oz. storitev se izračunajo s primerjavo njegovih povprečnih nacionalnih cen tekočega in baznega meseca.</p> <p>Menjava proizvodov: V primeru, ko cene določenega izdelka oz. storitve, ki ni sezonske narave, na izbranem snemalnem mestu ni mogoče popisati, se potem max. naslednja dva meseca upošteva njegova zadnja znana cena. V tem času pa se v opazovanje izbere tudi že nadomestni proizvod, pri izbiri katerega se upošteva, da je čim bolj soroden prvotno izbranemu, če to ni mogoče v okviru obstoječega snemalnega mesta, se poišče novo. Cena nadomestnega proizvoda se vključi v izračun indeksov, ko se dokončno pokaže, da cene prvotno izbranega proizvoda ne bo več mogoče pridobiti oz. najkasneje po treh mesecih.</p> <p>Uvajanje novih proizvodov in storitev: Postopek izbora najprimernejših proizvodov in storitev poteka skozi vse leto, ob koncu leta pa se jih vključi v košarico, ki se tako posodobi. Za prepoznavanje relevantnosti novo izbranih proizvodov in storitev, nam služijo informacije iz različnih virov: anketa o potrošnji gospodinjstev, raziskave PKM, seznam Eurostata, zlasti pa informacije o dejanskem stanju na tržišču, ki jih pridobijo popisovalci cen neposredno iz terena.</p> <p>Sezonske razprodaje in znižanja cen: Pri spremljanju cen in kasneje v izračunih indeksov cen se upoštevajo tudi</p>

		<p>popusti, akcije in vsa druga znižanja cen, če so ob nakupu določenega izdelka oz. storitve na voljo vsem potencialnim kupcem brez kakršnihkoli posebnih zahtev.</p> <p>Obravnavna sezonskih proizvodov: Z januarjem 2011 smo uvedli spremembe pri spremljanju cen sezonskih proizvodov. Metodologijo spremljanja cen sezonskih proizvodov in izračunavanja njihovih indeksov smo uskladili z novo Uredbo v zvezi z minimalnimi standardi za obravnavo sezonskih proizvodov v harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin, ki je začela učinkovati z januarjem 2011. Od januarja 2011 tako v našem primeru med sezonske proizvode spadajo naslednje podskupine proizvodov in storitev: sveže sadje, sveža zelenjava, ženska oblačila, obutev, gospodinjske naprave, športna oprema in storitve za rekreacijo.</p>
20.6	Kakovostne prilagoditve	<p>Korekcije cen zaradi sprememb v kvaliteti: Med letom se v naši praksi korekcije cen zaradi sprememb v kvaliteti najpogosteje izvajajo pri avtomobilih, računalniški opremi, večjih gospodinjskih aparatih, oblačilih in drugih tehničnih izdelkih. Metode za korekcijo cen so sledeče:</p> <p>Eksplicitne (neposredne) metode: Metoda opsijskih stroškov: novi avtomobili Korekcija na podlagi subjektivnih ocen: npr. oblačila, avtomobili Korekcija zaradi spremembe embalaže: hrana, zdravila Kombinacija metod, mešani pristop</p> <p>Implicitne (posredne) metode: Metoda neposredne primerjave cen: npr. oblačila Metoda prekrivanja: npr. oblačila, avdiovizualni proizvodi Metoda vezanega prekrivanja: npr. računalniki, tehnični izdelki, gospodinjski pripomočki</p>
► 21	Komentar	Ne.
21.2	Metapodatki	HICŽP ESMS.